

Verwysing: 20180709-4123
12/2/8/38

Navrae: Bestuurders: Hoofde: Inrigting & Beheer

Omsendbrief: 0028/2018

Vervaldatum: Geen

Aan: Adjunk-direkteurs-generaal, Hoofdirekteure, Direkteure, Kringbestuurders, Hoofde: Inrigting en Beheer, Hoofde: Kurrikulumkoördinerings, Veilige Skole-koördineerders, Skoolverrykingskoördineerders, Verteenwoordigende Raad van leerders-koördineerders, Prinsipale en lede van beheerliggame van openbare sekondêre skole

Kort opsomming: *Bekendstelling van diensleer as deel van die naskoolprogramme*

Onderwerp: Bekendstelling van Diensleertoekennings in sekondêre skole

1. Die Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) kondig met genoeë die voortsetting van diensleererkenning as 'n glanspunt van sy program in September 2018 aan.
2. Histories het die WKOD amptelik die werk van opvoeders en die prestasie van skole oor die algemeen erken. Daar word egter besef dat die skitterende, innoverende werk wat deur baie van ons leerders gedoen word, nie altyd dieselfde erkenning as dié van die opvoeders geniet nie.
3. Die Provinsiale Minister van Onderwys ondersteun die idee dat die WKOD die jaarlikse Diensleertoekennings, wat as die WKOD-Diensleertoekennings bekend sal staan, van stapel stuur.
4. Dit is die voorneme van die WKOD om die projek te versterk en te verbeter soos dit ontwikkel.
5. Diensleer is 'n onderrig-en-leer-model wat reeds in baie wêrelddele gevestig is. Die doel daarvan is om betekenisvolle gemeenskapsdiens met instruksie en nabetraging te integreer om die leerervaring te verryk, burgerlike verantwoordelikheid te leer en gemeenskappe te versterk.

6. Hoewel baie skole in die Wes-Kaap by gemeenskapsverwante werk betrokke is, is geen programmatiese en provinsiewye erkenning van leerders se leer wat aan gemeenskapsdiens gekoppel is tot dusver gegee nie.
7. Oor die algemeen benodig gemeenskappe al hoe meer mense – veral jong mense – om betrokke te raak by 'n sosiale kontrak wat die ruggraat van ons gemeenskappe – veral in histories gemarginaliseerde sosiale kontekste – wil herbou.
8. Die deelnemingsreëls is in die meegaande inligtingsgids vervat. Daar word van die prinsipaal en die Onderwyserskakeelbeampte (OSB) verantwoordelik vir die skool se Verteenwoordigende Raad van Leerders (VRL) verwag om die VRL-lede te help om hierdie onderneming self te bestuur sodat hulle opgelei kan word om sodanige opdragte te hanteer.
9. Hoewel die WKOD aanvanklik na bestaande projekte en inisiatiewe gaan kyk, is die voorneme ook om kapasiteit dinamies te bou en deelname aan te moedig in skole wat nie sodanige aktiwiteite het nie. Dit sal deur die Veilige Skole-naskoolintervensie gedoen word.
10. In hierdie opsig word beheerliggame aangemoedig om seker te maak dat hul skole duidelike, identifiseerbare naskoolprogramme het wat elke jaar verbeter sal word.
11. Hierdie program kan die manier waarop leerders na die gemeenskap kyk, verander. Prinsipale word aangemoedig om leerders te inspireer om beter burgers te wil wees, want hierdie inisiatief het die potensiaal om sosiale kohesie te verbeter en beter menseverhoudinge te kweek.
12. Die riglyne en 'n aansoekvorm is by die omsendbrief aangeheg.
13. Bring asseblief die inhoud van hierdie omsendbrief onder die aandag van alle VLR'e en beheerliggame van skole.

SIGNED: BK SCHREUDER

HOOF: ONDERWYS

DATUM: 2018-07-27

**Wes-Kaapse
Regering**

Onderwys

DIENSLEERTOEKENNINGS

2018

Inligtingsgids vir Diensleertoekennings

Sluitingsdatum: 15 Augustus 2018

1. Inleiding

Die Diensleertoekennings is in 2016 van stapel gestuur en sal voortaan elke jaar aangebied word. Dit sal deur uitgebreide konsultasie met distriks- en ander Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) -strukture verbeter word. Die toepaslike bepalings van die raamwerk en kategorieë, in ooreenstemming met die ontwikkelingseise, sal voortdurend verfyn, verskerp en uitgebrei word.

Die WKOD wil alle leerders en hul leidende opvoeders aanmoedig om vrywillig aan te bied om aan hierdie belangrike onderneming deel te neem deur middel van verskeie skoolbeoogde gemeenskapsverheffingsaktiwiteite en programme wat bedoel is om tot gemeenskapsopheffing by te dra. Die WKOD erken ook die buitengewone pogings deur hierdie leerders en opvoeders om dikwels onder baie moeilike omstandighede 'n impak op hulle gemeenskappe te maak.

Die Diensleertoekenningsprojek is een van die maniere waarop die WKOD erkenning aan toegewyde en deernisvolle leerders gee en hulle aanmoedig in hul pogings om mekaar as burgers van 'n demokratiese, nie-rassige en nie-seksistiese Suid-Afrika te ontwikkel.

Diensleer verbind leer met hoe gemeenskappe werklik die lewe ervaar om te verseker dat leerders die behoefte aan voortdurende verbetering in die lewe van gemeenskappe besef.

Die inisiatief sal verder bydra tot die realisering van die doelwitte van die provinsiale Naskool-spelwisselaar.

2. Die doelwitte van die WKOD-diensleertoekennings is om:

- leerders aan te moedig om aktief by verskeie terreine van hulle skoolgemeenskap betrokke te raak;
- samewerking, kameraadskap en beter begrip by leerders in skole te bevorder;
- onderrig te bevorder en by te dra tot die verbetering van skole en die gemeenskappe wat hulle dien;
- pogings aan te moedig om die skool as middelpunt van die gemeenskap te stel;
- leerders aan te moedig om projekte te inisieer en hul leierskapvaardighede te verskerp; en
- die jeug bewus te maak van kwessies wat betrekking het op hulle en die gemeenskap.

3. Hoe om 'n diensleerprojek te begin

Die enigste manier om te leer hoe om 'n diensleerprogram te begin, is om die daad by die woord te voeg!

- 3.1 Die volgende voorstelle kan leerders help om 'n diensleerprojek van stapel te stuur:
- a) Leer van 'n bestaande program.
 - b) Bepaal die behoeftes van die gemeenskap wat jy gaan dien.
 - c) Bepaal watter hulpbronne vir die projek nodig is. Let daarop dat geld nie altyd nodig is daarvoor nie.
 - d) Projekte moet altyd sterk skakels tussen gemeenskapsdienste en die kurrikulum toon.
 - e) Word gelei deur die vaardighede, inhoud en temas wat geleer en nagevolg gaan word.
 - f) Diensleeridees word die beste as 'n span ontwikkel.
 - g) Gesamentlike beplanning is baie belangrik. Hou 'n dinkskrum met leerders, kollegas en ander persone oor moontlike aktiwiteite om 'n magdom opsies te kry (en opwinding aan te wakker). Dit lei dikwels tot gesamentlike diensleeraktiwiteite: 'n opvoeder wat 'n voorstel gemaak het, is meer geneig om deel te neem; leerders wie se idees ernstig opgeneem word, toon groter toewyding en agentskappe word meer betrokke vennote.
- 3.2 Identifiseer 'n bestaande program of aktiwiteit wat in outentieke diensleer omskep kan word. Ondersoek byvoorbeeld 'n projek by die skool vir leergeleenthede. Ruil idees uit met onderwysers, leerders en gemeenskapsvennote.
- 3.2.1 Begin met standaard kurrikuluminhoud en vaardighede en vind die natuurlike verlenging na diens. Identifiseer die spesifieke inhoud en vaardigheidsareas wat aangepak moet word. Kyk dalk ook na bykomende leergeleenthede op ander vakgebiede.
- 3.2.2 Identifiseer aansluitings tussen inhoud en vaardighede in 'n tema of leereenheid. Begin met 'n wye tema of onderwerp, dikwels met duidelike diensimplikasies, en identifiseer dan spesifieke inhoud- en vaardigheidsareas.
- 3.2.3 Begin met 'n behoefte wat deur leerders geïdentifiseer is. Identifiseer die leerders se vaardighede, talente en belangstellings. Laat die leerders die probleem, 'n behoefte en oplossings omskryf.
- 3.2.4 Begin met 'n behoefte wat deur die gemeenskap geïdentifiseer is. Indien die gemeenskap hulp gevra het, dalk deur 'n agentskap wat voorheen saam met die skool gewerk het, kan 'n vennootskap met daardie agentskap gesluit word.
- 3.3 **Hoe verseker ek dat diensleer leergeleenthede vir leerders bevorder?**
Diensleer bevorder en verryk leergeleenthede vir leerders as opvoeders vooruit beplan om outentieke kurrikulumaansluitings vas te stel.
- 3.4 **Die beste diensleerprogramme:**
- 3.4.1 word direk met die akademiese kurrikulum verbind;
 - 3.4.2 voldoen aan 'n ware behoefte in die gemeenskap;

- 3.4.3 maak voorsiening vir gestruktureerde tyd om in die groep te besin;
- 3.4.4 is leerdergesentreerd;
- 3.4.5 betrek leerders om as 'n groep besluite te neem en oplossings te vind;
- 3.4.6 vind maniere om leerders se vaardighede en talente met die gemeenskap se behoeftes te laat strook;
- 3.4.7 bied 'n wye verskeidenheid opsies vir leerders; en gee erkenning vir dienste gelewer.

3.5 Ons moedig opvoeders en leerders aan om die volgende beginsels van die Nasionale Kurrikulumverklaring (NKV) in ag te neem wanneer hulle projekte beplan:

- a) Sosiale transformasie: verseker dat onderwysongelykhede van die verlede reggestel word en dat gelyke onderwysgeleenthede aan die hele bevolking voorsien word.
- b) Aktiewe en kritiese leer: moedig 'n aktiewe en kritiese benadering tot leer aan, eerder as om te leer sonder begrip, en nie-kritiese leer van gegewe waarhede.
- c) Verhewe kennis en verhewe vaardighede: die minimum standaard vir die kennis en vaardighede wat in elke graad verwerf moet word, word gespesifiseer en stel hoë, bereikbare standaard in alle vakke.
- d) Menseregte, inklusiwiteit, omgewings- en sosiale geregtigheid: vuur die beginsels en praktyke van sosiale en omgewingsgeregtigheid en menseregte aan soos dit in die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, omskryf word. Die NKV (Grade R–12) is veral sensitief vir kwessies wat diversiteit weerspieël, soos armoede, ongelykheid, ras, geslag, taal, ouderdom, gestremdhede en ander faktore.
- e) Waardering vir inheemse kennissisteme: gee erkenning aan die ryke geskiedenis en erfenisse van hierdie land as belangrike bydraes om die waardes in die Grondwet te laat gedy.

3.6 Die NKV (Grade R–12) poog om leerders te lewer wat die volgende kan doen:

- identifiseer en los probleme op en neem besluite deur kritiese en kreatiewe denke;
- werk doeltreffend as individue en saam met ander as lede van 'n span;
- organiseer en bestuur hulself en hulle aktiwiteite verantwoordelik en doeltreffend;
- versamel, ontleed en organiseer inligting en evalueer dit krities;
- kommunikeer doeltreffend deur middel van visuele, simboliese en/of taalvaardighede in verskillende vorme;
- gebruik wetenskap en tegnologie doeltreffend en krities deur verantwoordelikheid teenoor die omgewing en die gesondheid van ander aan die dag te lê; en

- toon begrip van die wêreld as 'n stel verwante stelsels waarin probleme nie in isolasie opgelos word nie.

4. Kategorieë en toekennings

4.1 Die kategorieë is soos volg:

- Ministerstoekening
- Inspirerende Entrepreneurstoekening (Tegnologie, Omgewing)
- Toekening vir Voortreflikheid in Leierskap (Gemeenskapsbouer, Kultuur en Diversiteit, Bewonderenswaardige Vrou)
- Toekening vir Voortreflikheid in Media
- Toekening vir Voortreflikheid in Innovasie

4.2 Pryse

Daar is slegs een prys per kategorie. Die wengroep-leerders sal 'n sertifikaat ontvang. Daar word van die skool verwag om 'n sakeplan voor te lê met besonderhede van die behoeftes van die wengroep om hul werk in die jaar nadat hul die toekening gewen het, voort te sit. Die waarde van die prys sal R10 000 per kategorie wees.

Distriks- en provinsiale finaliste sal 'n Sertifikaat van Uitnemendheid ontvang.

5. Algemene kriteria

5.1 Leerders se bydrae tot die etos en moraal van die skool

- Betrokkenheid by programme wat die skool se onmiddellike gemeenskap verbeter.
- Deelname aan voortgesette leeraktiwiteite wat 'n positiewe impak op leer en gemeenskapsverbetering het.
- Verbind met netwerke wat poog om maatskaplike betrokkenheid te bevorder.
- Betrokkenheid by programme wat die skoolgemeenskap verenig.
- Deelname aan voortsetting van gemeenskapsopheffing.
- Positiewe impak op leer en opvoedkundige aktiwiteite.
- Die toon van leierskapvaardighede en vermoëns buite die skool se grense.

5.2 Hoe die leerders die impak van die volgende maatskaplike uitdagings hanteer:

- Die bevordering van positiewe rasseverhoudinge.
- Bewuswording van die belangrikheid van leer vir maatskaplike doelwitte.
- MIV en vigs.

- ✚ Dwelmmisbruik, misdaad, afknouery en bendebedrywighede.
- ✚ Die uitdaging van armoede en onvoldoende hulpbronne baasraak.
- ✚ Diversiteit en inklusiwiteit.
- ✚ Geslagsensitiwiteit.

5.3 Spesifieke kriteria

Hierdie kategorieë is slegs vir sekondêre skole en laer groepe sowel as individue toe om deel te neem.

a) **Ministerstoekening**

Hierdie toekening herdenk 'n leerder of leerders wat moed en uitsonderlike dapperheid in uitdagende lewensomstandighede getoon het. Genomineerdes het positiwiteit en sterk karaktereienskappe getoon in hul vasberadenheid om 'n suksesvolle lewe te lei of ander te help.

b) **Innovasie**

Die toekening word aan 'n groep leerders gegee wat uitsonderlike innovasie op tegnologiese gebied, as entrepreneur, asook in die bevordering van omgewingsbewustheid getoon het. Innoverende werk en ontwikkeling moet 'n impak op die vooruitsigte van ander mense in bogenoemde velde, 'n deel van die gemeenskap of die hele gemeenskap om die skool en verderaan hê. Die innovering sal erken word indien dit toonaangewend of baanbrekend op hierdie gebiede is.

c) **Gemeenskapsbutoekening**

Hierdie toekening gee erkenning aan leerders wat as leiers opgetree het, sowel as kampvegters wat vir maatskaplike samehorigheid en vreedsame verhoudinge tussen leerders uit verskillende sosiale, ekonomiese en kulturele agtergronde. Leerders sal erkenning kry vir hul pogings en vasberadenheid om positiewe en progressiewe verandering binne hul gemeenskappe mee te bring. Hierdie kategorie sluit kultuur en diversiteitsaspekte in. Genomineerdes het 'n poging aangewend om ongeregtigheid in die gemeenskap uit te daag en dit te bowe te kom deur veldtogte te reël of as vrywilligers op te tree, en het bewys van harde werk getoon in 'n poging om ander se lewens te verbeter.

d) **Toekening vir Voortreflikheid in Leierskap**

Hierdie toekening word gegee aan 'n leerder of leerders wat die regte en verantwoordelikhede van ander leerders bevorder het, en buite die skool as kampvegter vir die saak van onderwys opgetree het. Pogings en prestasies in hierdie verband moet

deur toepaslike bewyse ondersteun word. Die wenner moet leierskapeienskappe soos onbaatsugtigheid, opoffering, empatie en sterk karaktereienskappe toon.

e) **Toekenning vir Voortreflikheid in Media**

'n Media-toekenning word aan 'n leerder of leerders gegee wat in die verslagdoening van kwessies van gemeenskapsbelang in die gedrukte, aanlyn, elektroniese, oudio-, TV-, sosiale of fotografiese media uitgeblyk het. Leerders was ook betrokke in 'n volgehoue vennootskapsprogram met bewysbare resultate wat aandui dat leerders en die gemeenskap oor 'n volgehoue tydperk gehelp word.

6. Hoe om te nomineer

- Die Verteenwoordigende Raad van Leerders (VRL) moet 'n nominasiekomitee stig.
- Die voorsitter van die nominasiekomitee moet 'n nominasievergadering reël, wat ander VRL-lede insluit, om die nominasieproses te bespreek.
- Die nominasiekomitee moet die kriteria en vereistes van elke kategorie bestudeer en eienskappe of kenmerke opstel wat hul genomineerdes met 'n gegewe stel kriteria pas.
- Sodra 'n geskikte leerder/groep genomineer is, moet die nominasievorm wat verskaf is, ingevul word.

7. Wie moet die vorms teken?

Die voorsitter van die nominasiekomitee en die prinsipaal of sy of haar aangewesene moet die nominasievorms onderteken.

Let wel:

- 'n Aparte vorm moet vir elke **kategorie** gebruik word.
- Die kategorie vir elke genomineerde moet duidelik gemerk word.
- Die skool moet seker maak dat die nominasievorm volledig ingevul is. Die vorm moet teen nie later as **15 Augustus 2018** na die distrikskantoor gestuur word nie.
- Fotostate van die nominasievorm kan gemaak en gebruik word om in te skryf.

8. Diskwalifisering

Genomineerdes wat versuim om aan die volgende kriteria te voldoen, sal gediskwalifiseer word:

- Vorms moet volledig ingevul wees.
- Leerders moet ten tyde van registrasie vir hierdie projek by 'n openbare skool in die Wes-Kaap geregistreer wees.
- 'n Genomineerde word tot een kategorie op 'n slag beperk.
- Alle inligting moet waar wees.

- Skole moet kontantpryse wat tydens hierdie toekennings gewen word, gebruik vir 'n doel wat aan die toepaslikheid van die voorwaardes voldoen.

9. Reëls vir deelname

- Slegs leerders wat tans geregistreer is en wie se registrasie deur die Sentrale Onderwysbestuursinligtingstelsel (SOBIS) geverifieer kan word, mag deelneem/genomineer word.
- Benoembare projekte is projekte wat minstens ses maande voor die instelling van hierdie toekennings bestaan het.
- Geen individu of groep mag vir meer as een kategorie genomineer word nie.
- Slegs die voorgeskrewe vorm mag gebruik word. Inskrywers is egter welkom om ekstra papier te gebruik om op hul voorleggings uit te brei.
- Deelnemers moet oorspronklike werk wat onafhanklike denkvermoë en produksie toon, kan toon.
- Alle inskrywings moet vergesel word van minstens twee getuigskrifte van die skool se prinsipaal of sy aangewesene (verplichtend), 'n ontvanger van die diens of hulp saam met wie die leerder of groep leerders gewerk het, of 'n vennoot wat die leerder of groep leerders met 'n projek help.
- Konkrete werk wat gedoen is, insluitend uitstekende prestasies en die impak van die werk op die gemeenskap, moet duidelik uiteengesit word.
- Die besonderhede van die werk waarna hierbo verwys word, behoort in 400 of minder woorde beskryf te word.
- Inskrywings moet deur 'n portefeulje met geloofwaardige bewyse in die vorm van foto's, getuigskrifte, koerantknipsels of videogrepe, 'n verifieerbare beskrywing, ens., ondersteun word.
- Alle inskrywings sal teen algemene en spesifieke kriteria wat op die betrokke kategorie van toepassing is, geassesseer word.
- Die keuringspaneel behou die reg om 'n inskrywing na 'n ander kategorie te skuif indien die inskrywing volgens die paneel se mening beter in daardie kategorie pas.
- Slegs genomineerdes wat op die kortlys geplaas word, sal in kennis gestel en genooi word om die toekenningsseremonie by te woon.
- Die eerste inskrywings moet gestuur word aan die distrikskoördineerders, wat die keuring sal doen en die kandidate op die kortlys sal uitnoui. Skoolverryking, Veilige Skole en VRL-koördineerders sal die proses op distriksvlak hanteer.
- Slegs drie inskrywings per kategorie op distriksvlak sal op die kortlys geplaas word.
- Slegs distriksweners per kategorie sal na die provinsiale vlak vorder.
- Kontantpryse sal aan die skool gegee word. Die skool moet seker maak dat die geld SLEGS vir die voortsetting van die projek gebruik word. Afwykings van hierdie reël sal nie toegelaat word nie.**
- Die borg mag 'n verteenwoordiger of verteenwoordigers nomineer om op die beoordelaarspaneel te dien.
- Die paneel se besluit is finaal en geen korrespondensie sal daarvoor gevoer word nie.

10. Voorlegging

Skole moet hulle aansoeke aan die VRL-koördineerder by hulle onderskeie distrikskantore **voor of op 15 Augustus 2018** voorlê. Alle navrae moet gerig word aan dieselfde beamptes wie se name hieronder verskyn:

11. Nominasies moet gestuur word aan:

Distrik	Naam en van	Telefoonnommer	Straatadres
Metro-Noord	David Leonard	021 938 3170	Timmermanstraat, Parow, 7500
Metro-Sentraal	Shaheeda Majiet	021 514 6922	Gatehouse 2, Alexandrawyk, Havenweg, Garden Village, Maitland, 7405
Metro-Suid	Reggie Dreyer	021 374 4107	Mfundo House, AZ Bermanrylaan, Lenteguur, Mitchells Plain, 7785
Metro-Oos	Mary-Joan Swartz	021 900 7253	H/v Belhar- en Nooiensfonteinweg, Kuilsrivier, 7579
Weskus	Anton Retief	027 482 2453	Hospitaalstraat 6, Paarl, 7620
Kaapse Wynland	Fred Josias	023 348 4652	Durbanweg 9, Worcester, 6849
Overberg	Kobus Mike	028 214 7368	Collegeweg 15, Caledon, 7230
Eden & Sentrale Karoo	Sinovuyo Stofile	044 803 8315	Courtenaystraat 42, Rentzburghof, George, 6529

NOMINATION FORM

CATEGORIES FOR THE AWARDS ARE:

	Minister's Award
	Innovation
	Community Builder Award
	Excellence in Leadership Award
	Excellence in Media Award

(*Please use "X" to mark the appropriate category. Use separate forms for the different categories. The full list of categories is available...)

I NOMINATE	
ADDRESS	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
ADDRESS	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
POSTAL CODE	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
Telephone No.	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
Cellphone	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
Fax:	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>

NAME OF SCHOOL	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
ADDRESS	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
ADDRESS	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
POSTAL CODE	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
Telephone No.	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
Cellphone	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>
Fax:	<table border="1" style="width: 100%; height: 15px;"></table>

REASON FOR NOMINATION

(Please explain why this person / group should be considered one of the finalists.)

**If you require more space you may use a separate sheet of paper. You must include practical examples indicating how the nominee has contributed to excellence or achieved against all odds in the field for which nominated.*

References

Please supply the name and contact details of two referees or organisations that can provide the selection panel with more information:

Name:

